
Lähettäjä: Pirjo Kettunen <pirjo.kettunen@onnion.fi>
Lähetetty: maanantai 5. lokakuuta 2026 10:43
Vastaanottaja: Pohde Kirjaamo
Aihe: Lausunto sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2027–2030
Liitteet: Lausunto Pohde _ 22.9.2026 _ 2.pdf
Luokat: Kirjaaminen kesken; Kiireellinen

Hei,
kiitos mahdollisuudestamme osallistua Järjestämissuunnitelman lausuntokierrokselle.

Liitteessä ajatuksiamme ja ehdotuksiamme.

Ystävällisesti

Pirjo Kettunen
myyntijohtaja
044 531 9601
pirjo.kettunen@onnion.fi

ONNI on kotimainen ja vastuullinen sosiaali- ja terveydenhuoltoalan palveluyritys.
[Tutustu vastuullisuustekoihimme verkkosivuilla >](#)

www.onnion.fi

Lausunto sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2027–2030

Lähetäjä / Palveluntuottaja

Med Group Oy Onni

Y-tunnus 2080120-0

Jaakonkatu 3

01620 Vantaa

www.onnion.fi

hankinnat.kotiinvietavat@onnion.fi

Kiitämme mahdollisuudesta lausua sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta. Pidämme suunnitelman tavoitteita pääosin kannatettavina. Erityisen tärkeinä pidämme palvelujen oikea-aikaisuuden, kotiin ja arkiympäristöön vietävien palvelujen, hoidon jatkuvuuden, digitaalisten palvelujen sekä monituottajuuden kehittämistä.

Lausuntomme koskee ennen kaikkea kotiin vietävien palvelujen, henkilökohtaisen avun, ikäihmisten kotona asumisen tuen, lapsiperheiden palvelujen ja toimivan monituottajamallin lausuntoa — tämä ei ole siis ei yleinen lausunto koko Pohteen palveluverkosta.

Palveluntuottajan näkökulmasta suunnitelmassa tulisi mielestämme täsmentää, miten tavoitteet toteutetaan käytännössä ja miten niiden vaikutuksia seurataan.

Palvelujen järjestämistapaa koskevissa ratkaisuissa tulisi tarkastella samanaikaisesti kustannuksia, laatua, saatavuutta, jatkuvuutta, asiakas- ja potilasturvallisuutta sekä alueellista yhdenvertaisuutta.

Pidämme tärkeänä, että:

1. Monituottajuuden rooli kuvataan palvelukohtaisesti.

Oman tuotannon, ostopalvelujen ja palvelusetelien työnjaon tulee perustua palvelutarpeeseen, vaikuttavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Ostopalvelujen vähentämistä ei tule käyttää itsenäisenä tavoitteena ilman vaikutusarviointia.

a. Kotihoito

- sen tulee olla joustavaa avustamista ja arjen tukea,
- asiakkaan toimintakyvyn heikkenemiseen pitää reagoida ajoissa
- kotihoito, kotikuntoutus, avustaja- sekä tukipalvelut ja omaishoidon tuki muodostavat yhteensopivan kokonaisuuden
- asiakkaalle on nimettävä selkeä vastuullinen palvelukokonaisuus, vaikka palveluja tuottaisi useampi toimija
- erityisesti ei-ammattillisissa avustaja- ja tukipalveluissa tulee varmistaa, että palvelu tukee asiakkaan arjen sujuvuutta, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä sekä täydentää tarkoituksenmukaisesti muita asiakkaan palveluja.

b. Lapsiperheiden palvelut: palvelun oikea-aikaisuus ja järjestämistapojen joustavuus

Luonnoksessa tavoitellaan lasten ja perheiden palvelujen uudistamista, palvelujen saamista yhdestä paikasta sekä kotiin ja arkiympäristöön vietävien palvelujen vahvistamista. Samalla toimenpiteisiin liittyy henkilöstömäärän vähenemisen ja palvelukysynnän kasvun riskejä.

Painottaisimme:

- lapsiperheiden kotipalvelun saatavuutta matalalla kynnyksellä
- perhetyön ja kotipalvelun selkeää työnjakoa
- nopeaa palveluun saatavuutta ilman tarpeetonta hallinnollista viivettä
- palvelujen jatkuvuutta perheen tilanteen muuttuessa

- riittävää ohjausta, jotta perhe tietää, mistä palvelua saa
- sitä, ettei kustannusten hallinta siirrä palvelutarvetta raskaampiin palveluihin.

Ennaltaehkäisevien ja kotiin vietävien palvelujen saatavuus on turvattava myös palvelurakenteen muutoksissa, koska oikea-aikainen tuki voi ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta.

c. Hengityshalvausasiakkaiden, hengitysvajausasiakkaiden ja hoitorinkien

saatavuuden näkökulma on asiakirjassa selkeästi liian ohut. Hengityslaitteen varassa elävien, hengitysvajausasiakkaiden ja muiden vaativaa ympärivuorokautista kotiin vietävää hoitoa tarvitsevien henkilöiden palvelut edellyttävät suunnitelmassa omaa tarkasteluaan. Pelkkä toteamus palvelujen järjestämisestä vammaispalvelujen toimintana vuodesta 2028 alkaen ei kuvaa riittävästi palvelujen käytännön toteutusta, hoitorinkien saatavuutta eikä asiakkaiden palvelujen jatkuvuuden turvaamista. Suunnitelmassa olisi hyvä tulevaisuutta ajatellen kuvata esim:

- miten hoitorinkien riittävä saatavuus turvataan eri alueilla
- miten erityisosaaminen ja perehdytys varmistetaan
- miten rekrytointihaasteet ratkaistaan
- miten palvelu järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä
- miten asiakkaan yksilöllinen hoito- ja avustamiskokonaisuus säilyy tuotantotavan muuttuessa
- miten omaiset ja asiakkaan oma hoitoverkosto osallistetaan suunnitteluun
- miten palvelun toteutumista, turvallisuutta ja jatkuvuutta seurataan
- miten toimitaan, jos suunniteltu hoitorinki ei toteudu tai palveluun tulee katkos.

2. Palveluntuottajat osallistuvat valmisteluun.

Tulevista kilpailutuksista, palveluseteleistä, tuotantotavan muutoksista ja siirtymäajoista tulee viestiä ennakoivasti. Palveluntuottajien käytännön asiantuntemus on hyvä hyödyntää ennen palvelujen lopullista määrittelyä. Käytännössä tämä tarkoittaa:

- **Ennakoitavaa hankinta- ja palvelusetelipolitiikkaa**
 - tulevista kilpailutuksista ja muutoksista tiedotetaan ajoissa
 - sopimuskaudet ja siirtymäajat mahdollistavat henkilöstön ja toiminnan suunnittelun
 - palveluntuottajat osallistetaan jopa palvelujen määrittelyyn.
 - muutoksissa huomioidaan palvelujen jatkuvuus ja asiakkaiden sujuva siirtyminen uuteen toimintamalliin.
- **Palvelusetelien realistista mitoitusta**
 - setelin arvon tulee mahdollistaa palvelun tuottaminen laadukkaasti
 - hinnan tulee huomioida työehtosopimukset, matkustaminen, hallinto, perehdytys ja sijaisjärjestelyt
 - asiakkaalla tulee olla tosiasiallinen mahdollisuus löytää palvelusetelillä toimiva tuottaja.
 - palvelusetelin arvon ja ehtojen tulee olla suhteessa palveluntuottajilta edellytettyihin vaatimuksiin ja palvelun todellisiin tuotantokustannuksiin.
- **Palveluntuottajien tasapuolista kohtelua**
 - oman tuotannon, ostopalvelun ja palvelusetelin kustannuksia verrataan samalla laskentatavalla

- vertailussa huomioidaan myös palvelun laatu, jatkuvuus, saavutettavuus ja asiakkaan kokema hyöty
- vertailuperusteiden tulee olla läpinäkyviä ja yhdenmukaisia kaikille tuotantotavoille.
- **Tuotantotavan vaikutusten seuranta**
 - ei seurata vain ostopalvelujen prosenttiosuutta
 - seurataan myös saatavuutta, asiakaskokemusta, henkilöstön pysyvyyttä, palvelujen jatkuvuutta ja poikkeamien määrää.
 - seurannan perusteella arvioidaan säännöllisesti, vastaako valittu tuotantotapa asiakkaiden tarpeisiin ja tuottaako se tavoitellut laadulliset ja taloudelliset vaikutukset.

3. **Vaikutusarviointeja vahvistetaan.**

Merkittävistä palveluverkko- ja tuotantotapamuutoksista tulisi esittää vaikutukset asiakkaisiin, henkilöstöön, palvelujen jatkuvuuteen, turvallisuuteen, saavutettavuuteen ja kustannuksiin sekä kuvata haitallisten vaikutusten ehkäisy.

4. **Alueellinen yhdenvertaisuus varmistetaan konkreettisin vähimmäisvaatimuksin.**

Miten Pohde varmistaa, että kotiin vietäviä palveluja voidaan tuottaa riittävästi, joustavasti ja yhdenvertaisesti maantieteellisesti laajalle / eri alueilla myös monituottajamallissa? Liikkuville, digitaalisille ja keskitetysti tuotettaville palveluille tulee määritellä saavutettavuus-, saatavuus- ja laatuksiteerit. Seuranta tulee tehdä myös kuntien ja asiakasryhmien tasolla.

5. **Laatu ja mittaristo:**

Talouden ja tuotantotavan mittareiden rinnalla tulee seurata muun muassa palveluun pääsyä, asiakasprosessien jatkuvuutta, asiakaskokemusta, henkilöstön saatavuutta, palvelujen alueellista kattavuutta ja palveluntuottajamarkkinan toimivuutta sekä yhteistyötä tilaajan kanssa / tuottajien välistä yhteistyötä. Onko tilaaja asettanut palveluille tiettyä vähimmäistasoa? Palvelu ei voi olla pelkästään suorite tai tuntimäärä, vaan palvelun tulee mahdollistaa asiakkaan arjen sujuvuuden ja turvallisuuden, osallisuuden, opiskelun, työn, asioinnin ja kaiken kaikkiaan itsenäisemmän sekä turvallisemman elämän. Myös asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen sekä yksilöllinen palvelun toteutus tulisi huomioida mm. mittaristossa esim. kotiin vietävissä palveluissa / henkilökohtaisessa avussa / vammaispalveluissa. Mittaristossa tulee huomioida myös palvelun oikea-aikaisuus, joustavuus ja yhteensopivuus muun palvelukokonaisuuden kanssa sekä se, vähentääkö palvelu asiakkaan arjen kuormitusta ja ehkäiseekö raskaampien palvelujen tarvetta.

6. **Digitaalisten palvelujen rinnalla turvataan lähipalvelut ja vaihtoehtoiset asiointikanavat.**

Digitaalisten palvelujen ensisijaisuus ei saa heikentää niiden asiakkaiden asemaa, joille digitaalinen asiointi ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista. Pidämme tärkeänä

- sähköisen tiedonkulun toimivuutta Pohteen ja palveluntuottajan välillä
- asiakkaan suostumusten ja palvelutietojen sujuva käsittelyä
- mobiilikirjaamisen ja reaaliaikaisen tiedon hyödyntämistä kotiin vietävissä palveluissa
- etäyhteyksien käyttöä lähinnä silloin, kun se tukee eikä korvaa asiakkaan tarvitsemää läsnä olevaa palvelua

7. **Luonnoksen viimeistely**

Täydentämistä edellyttävät mm. vuosien 2029–2030 toimeenpanon kuvaus, tuotantotavoitteiden laskentaperusteet, termien yhdenmukaisuus sekä asiakirjan kirjoitus- ja taittovirheet.

Olemme valmiita osallistumaan edelleen suunnitelman toimeenpanon jatkovalmisteluun ja palvelujen kehittämiseen yhdessä Pohteen ja eri sidosryhmien kanssa.

Vantaalla 5.10.2026

Olga Heiskanen
Laatu- ja myyntipäällikkö

Iida Heino
Laatu- ja myyntipäällikkö

Kati Mäkelä
Liiketoimintajohtaja
Kotiin vietävät ammatilliset palvelut

Vilhelmiina Jalonen
Liiketoimintajohtaja
Avustaja- ja tukipalvelut